

Вікович Р. І.

канд. пед. наук, асистент
кафедри теорії та практики
перекладу з англійської мови
Інституту філології
Київський національний
університет імені Тараса
Шевченка.

ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛІВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕЛЕКАНАЛІВ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

На сьогоднішній день існує соціальна потреба у висококваліфікованих перекладачах, які б володіли вміннями розуміння на слух актуальної суспільно-політичної інформації та ефективно використовували ці вміння у професійній діяльності. Матеріали інформаційних телеканалів слугують основою для розвитку умінь як синхронного так і послідовного перекладу майбутніх перекладачів, розвитку аудитивних умінь, а також удосконалення їх лінгвістичної та соціокультурної компетенцій.

Для того, щоб студенти могли повноцінно розуміти теленовини, що передаються іноземною мовою, у них повинні бути сформовані такі *основні аудитивні вміння*: розуміти загальний зміст повідомлення; розуміти повний зміст повідомлення, включаючи деталі; вилучати специфічну інформацію; Виходячи зі специфіки дискурсу теленовин, у майбутніх перекладачів слід розвивати такі *додаткові вміння*, необхідні для повноцінного розуміння ними АТН: метадискурсивні вміння, тобто вміння прогнозувати зміст висловлювань на основі знання структури і лінгвістичних особливостей різних ланок дискурсу новин; уміння розуміти надписи на екрані; уміння прогнозувати зміст повідомлення на основі співвіднесення вербальної і/або схематичної інформації та відеоряду. Для досягнення ефективності розуміння теленовин англійською мовою обов'язковою є наявність трьох етапів роботи

з відеосюжетом – дотекстового, текстового та післятекстового. *Вправи дотекстового етапу* мають на меті підготувати студентів до сприйняття певного сюжету теленовин через зняття екстралінгвістичних та лінгвістичних труднощів, удосконалення вживання лінгвістичних засобів, притаманних мові ЗМІ та розвиток прогностичних умінь. Отже, на *дотекстовому етапі* пропонуються вправи, спрямовані на подолання лексичних, фонетичних і граматичних труднощів; вербально-графічних труднощів – на формування вмінь розуміння надписів на екрані; на активізацію фонових знань і фонові лексика, на ознайомлення студентів з новою лінгво-культурознавчою інформацією; ознайомлення студентів із учасниками програми новин та їх функціями; прогнозування змісту повідомлення. Це можуть бути вправи на прогнозування змісту повідомлення на основі заголовка та анонсу головних новин, відповіді на запитання з метою актуалізації фонових знань, переклад лексичних одиниць (ЛО) на рідну мову, диференціація ЛО, подібних за вимовою, графікою, семантикою, імітація вимови ЛО. Факультативним видом діяльності на цьому етапі може бути перегляд відео без звуку з метою прогнозування змісту повідомлення, антиципацію використання мовцями певних фраз/речень. Метою *текстового етапу* є власне аудіювання задля загального, детального та вибіркового розуміння інформації. На цьому етапі пропонуються вправи на заповнення пропусків у стислому викладенні тексту, нотування, заповнення таблиць, визначення послідовності подій у тексті, що звучить тощо. На після текстовому етапі виконуються тестові вправи для перевірки розуміння змісту сюжету АТН та вправи на розвиток перекладацьких умінь. Типи тестових завдань визначаються відповідно до видів аудіювання – загального, повного та вибіркового та поділяються на тестові завдання а) з програмованою (закритою) відповіддю – підтвердження або спростування тверджень, заповнення пропусків у стислому викладі тексту, таблиць, короткі відповіді на запитання; б) з вільно-продукованою (відкритою) відповіддю – доповнення тверджень; .

Ураховуючи складність процесу сприйняття та розуміння АТН, усвідомлюючи, що процес навчання повинен ґрунтуватися на поступовому введенні труднощів для їх успішного подолання, навчання аудіювання АТН відбувається на трьох стадіях – *початковій, середній та просунутій*. На кожній з них відбувається поступове формування всіх визначених навичок та розвиток умінь аудіювання АТН. Акцент на формуванні тієї чи іншої навички й розвитку того чи іншого вміння здійснюється залежно від мети кожної стадії, що впливає на вибір, кількість та співвідношення вправ.

На *початковій*, а також *середній стадіях* навчання аудіювання АТН передбачено самостійне виконання студентами вправ на закріплення вживання мовних і мовленнєвих явищ, притаманних мові ЗМІ, що має сприяти покращенню лінгвістичної компетенції і забезпечить ефективніший розвиток умінь аудіювання.

Література

1. Добросклонская Т. Г. Вопросы изучения медиатекстов (опыт исследования современной английской медиаречи) / Т. Г. Добросклонская. – М.: Едиториал УРСС, 2005. – 288 с.
2. Елухина, Н. В. Обучение аудированию в русле коммуникативно-ориентированной методики / Н. В. Елухина // Иностранные языки в школе. – 1989. – №2. – С. 28–35.
3. Коломієць Н. В. Лінгвістичні особливості організації гіпертексту інтернет-новин (на матеріалі англійської мови): Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.04 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. - К., 2004. - 21с.
4. Лалл Д. Мас-медіа, комунікація, культура: глобальний підхід: Пер. з англ. – К.: К.І.С., 2002. – 264 с.